


[venster sluiten](#)



 Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

Stormachtig weerzien

Door: redactie

18-6-12 - 00:00

Tragikomedie voert dit jaar de boventoon op Oerol, het jaarlijkse festival op Terschelling waar oude en jonge Salomés te zien waren.

Salome staat naakt in een weiland bij West-Terschelling en het begint te regenen. De femme fatale uit het gelijknamige toneelstuk van Oscar Wilde heeft zojuist haar wraak gehad: de man die haar keer op keer afwees, is gedood. Toch blijft ze berooid achter. Naakt, nat en bijna onderkoeld druipt het murmelende meisje af, een onstuimige Terschellinger nacht tegemoet.

De voorstelling Salomé van regisseur Julie van den Berghe en het Noord Nederland Toneel, is een van de hoogtepunten van theaterfestival Oerol dit jaar. Het van oorsprong bijbelse verhaal over een pubermeisje dat haar verlangens niet onder controle kan houden, krijgt een flinke make-over. De regen hoorde daar niet bij, maar was op de openingsavond afgelopen vrijdag een extraatje van de natuur.

'De wind voert het woord.' Dat is dit jaar het thema waaronder de organisatie ruim vijftig voorstellingen op de meest uiteenlopende locaties op Terschelling probeert te vatten. Het motto is voor velerlei uitleg vatbaar. Maar vooral de meest letterlijke domineerde dit openingsweekeinde: stormachtige wind en regen voerden het hoogste woord. De Jongens, FC Bergman, het Franse Groupe ZUR en Nhung Dam en Koos Terpstra konden niet spelen. Andere voorstellingen werden verplaatst.

Er bleef desondanks genoeg te zien over. Bij Salome voegde het slechte weer juist een dimensie toe, zoals dat gaat bij goed locatietheater. Het spektakel werd er alleen maar energiever van. De Vlaamse Van den Berghe maakte deze Salomé al eerder in Groningen, maar voor Oerol paste ze het aan. Dat betekent: alles een maatje groter.

Het begint op een bedrijventerrein. Op een klein podium spelen Malou Gorter, als de moeder van Salomé, en Wil van der Meer, als koning Herodes, voluit komedie. Inclusief lachband en loshangende kluchtendeur. Dit is Salomé als sitcom. Salomé zelf, gespeeld door Maartje van de Wetering, onttrekt zich aan alle flauwekul en richt haar vurige verlangens op Johannes de Doper. Als deze haar afwijst, eist ze van koning Herodes het hoofd van Johannes op een schaal. Publiek en acteurs zijn inmiddels verplaatst naar een enorme tribune-installatie, die in een weiland om een sloot is gebouwd. Sitcom is dan angstdroom geworden.

Elders op het eiland regisseert Rob Ligthert eveneens een komedie met een gemeen randje: Huisgoden. De tekst is van zijn kompaan Peer Wittenbols (ze werken tegenwoordig samen onder de alleszeggende naam Wittenbols Schrijft, Ligthert Regisseert) en de acteurs spelen in een overvol kringloopwinkeldecor in de Terschellingse duinen. Al die oude meubels, lampen en andere aftandse zooi moet sociale huurflat De Hemelhof voorstellen. Hier wonen de personages: een kleurrijk stel onrendabelen, dat noodgedwongen moet samenleven. Zeg maar gerust: overleven.

Marisa van Eyle mag de meest venijnige zinnen uit de tekst van Wittenbols uitspreken. En dat kan ze. Wat een sublieme rol speelt zij, continu humeurig en hilarisch tegelijk, als een oudere rijschoolhoudster met een chronisch geldprobleem en een jaap van een litteken op de ziel, dat haar voormalige Ghanese vriend heeft achtergelaten toen hij haar verliet, met medeneming van al haar spullen.

Ze wordt bijgestaan door een prima cast. John Buijsman is de eenzame vijftiger die nog bij zijn moeder woont en zich een Amerikaans countryzanger waant. Phi Nguyen speelt 'de incasso-Chinees'. Hij is naar Nederlands gekomen om door middel van leningen tegen woekerrentes geld te verdienen voor een operatie van zijn zieke kindje. Maar van de kale kippen in De Hemelhof valt weinig te plukken. Het tragische einde van deze komedie verradt de sombere blik van de makers op de hier zo smakelijk gepersifleerde multiculturele maatschappij.

Pessimistischer nog over het samenleven van mensen was wetenschapper Niko Tinbergen. Zelf kon hij het beter vinden met de meeuwen van Oosterend op Terschelling. Hij zat er lange tijd tussen, hun gedrag te bestuderen. Ook voerde hij een experiment uit, dat leidde tot zijn ontdekking van de 'supernormale prikkel', een kunstmatige prikkel die bij mensen en dieren een sterkere reactie oproept dan een natuurlijke. De Utrechtse groep Cowboy bij Nacht, van regisseur Alexander de Vree en schrijver Robert van Dijk, speelt in Oosterend een voorstelling over deze Nobelprijswinnaar.

In De meeuwen van Tinbergen nemen drie spelers, die zich voordoen als vogelspotters, het publiek mee naar een meeuwenkolonie. Daar spotten ze ook Tinbergen zelf, als die zijn experiment uitvoert. Vervolgens trekken de acteurs hun natuurkleding uit en belichamen ze opeens de supernormale prikkels. Harde muziek en felle kleuren overschreeuwen de vredige natuur. De meeuwen vliegen weg. Het is een discutabele wending, die de voorstelling niet meer te boven komt. Jammer, maar wellicht dat de Tinbergen-excursie naar de meeuwen op de Boschplaat, die ter plekke te boeken is, meer te bieden heeft. Ook de Friese groep Tryater wil het Oerolpubliek laten kijken naar merkwaardig gedrag, in hun geval van het mensendier. In het tekstloze HJIR!, geregisseerd door ex-Suver Nuverman Henk Zwart, sjokken drie acteurs in lompen een uur lang over een open plek in het bos. Ze trekken een meterslang touw uit het water. Ze ontdekken dat ze bekeken worden door een tribune vol publiek. En ten slotte voeren ze een gruwelijk ritueel uit, waarbij een van hen wordt gedood. Onnavolgbaar. Als het grappig bedoeld was, dan was daar niets van te merken. Het enige wat er in dit bos te spotten valt, is een mislukte voorstelling.

Hoopgevender en alleszins aangenamer is het om de gedragingen van twee mannen in een oude auto gade te slaan. Dat kan in Het lied, van de Vlaamse groep Compagnie KAiET! De muzikanten in dit van middelbare mannenromantiek vergeven muziektheaterstuk zijn Geert Hautekiet en Oerol-oudgediende André Manuel. Ze spelen verdwaalde veertigers. Als twee oudere en behaardere Salomé's weten ook zij niet waar ze met hun verlangens heen moeten. Ten einde raad stappen ze met de onafscheidelijke gitaar om hun hals in een brakke toneel-Opel Kadett.

De daar bezongen problemen zijn bekend: vrouw verlaten, kinderen om de week, moeder op sterven, heimwee naar een verloren jeugd. Maar de muzikale genialiteit en de karakteristieke stemmen van deze twee mannen kunnen niet bekend genoeg zijn. De prachtige blues- en rockliedjes worden gelardeerd met flauwe grapjes en relativeringen, want het zijn allebei ook komedianten. Een prettige combinatie op Oerol, dat dit jaar zo bezien het festival van de menselijke tragikomedie is.

Festival Oerol. Op diverse locaties op Terschelling. Nog t/m 24 juni: oerol.nl

De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.